

Zákon ze dne 15. července 1919,**jímž se zavádí monopol výbušných látek.**

Podle usnesení Národního shromáždění nařizuje se:

§ 1.

Předmětem monopolu výbušných látek jsou látky, které budou za ně nařízením prohlášeny.

§ 2.

Právo výbušné látky vyráběti, uváděti je v obchod a spotřebu přísluší výhradně státu.

Ministr financí se zmocňuje, aby určitá práva, příslušející jemu podle tohoto zákona, dočasně přenesl na osoby jiné (ať fyzické či právnické) za podmínek stanovených prováděcím nařízením.

§ 3.

Správa monopolu výbušných látek náleží ministerstvu financí.

§ 4.

Všeobecná ustanovení pro státní monopoly platí také pro tento monopol.

Výrobu těchto látek, jakož i obchod jimi a používání jejich upraví ministerstvo financí ve shodě s ministerstvem Národní obrany a ostatními účastněnými ministerstvy zvláštním nařízením; spotřební dávku a licenční poplatek (§§ 442 a 443 c. a m. ř.) ustanoví ministerstvo financí rovněž nařízením.

§ 5.

Přestupky tohoto zákona a jeho prováděcích ustanovení podléhají trestnímu zákonu o důchodkových přestupcích; pokud je tento zákon nestíhá, budou trestány peněžitými pokutami do 20.000 K, nebo vězením do 2 let.

Předměty monopolu výbušných látek, které byly proti tomuto zákonu vyrobeny, nebo v obchod, anebo spotřebu uvedeny, propadají státu.

§ 6.

Den, kdy tento zákon nabude účinnosti, ustanoví se nařízením.

Tímto dnem pozbývají platnosti dosavadní povolení k živnostenské výrobě předmětů tohoto monopolu, jakož i dosavadní ustanovení o jejich spotřebě a obchodu jimi.

§ 7.

Provedení tohoto zákona ukládá se ministru financí.

T. G. Masaryk v. r.**Tusar v. r.****Dr. Horáček v. r.****Nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. července 1919,****kterým se provádí zákon ze dne 11. března 1919 o zřízení poštovních úřadů šekových pro území státu československého (Sb. z. a n. čís. 140).****§ 1.**

Poštovní úřad šekový v Praze zahájí svou činnost dne 1. srpna 1919. Tímto dnem přestává činnost poštovní spořitelny v Praze a všechny závazky spořitelny této vůči majetníkům šekových kont, osobám jiným, jakož i vůči poštovní správě, přecházejí na poštovní úřad šekový stejně jako práva, jichž poštovní spořitelna vůči komukoli nabyla.

§ 2.

Až do konečné úpravy děje se styk majetníků kont s poštovním úřadem šekovým podle dosavadních ustanovení, platných pro styk s poštovním úřadem spořitelním ve Vídni, pokud zákon ze dne 11. března 1919, čís. 140 Sb. z. a n., a toto prováděcí nařízení nestanoví odchylek.

Z ustanovení těch platí i nadále zejména toto:

Majetníka konta postihuje veškerá škoda, jež vznikne tím, že vzorců pro podpis osob, které mají právo nakládati s pohledávkou majetníka konta, použije jiná osoba než majetník konta sám nebo osoba jím pravoplatně zmocněná. Rovněž nese majetník konta škodu vzniklou ze ztráty šeku jím samým zaviněné.

Majetník konta jest povinen, oznámiti poštovnímu úřadu šekovému změny ve svých právních poměrech, jež pro jeho šekové konto jsou směrodatny a jako průkaz předložiti příslušné veřejné listiny. Bylo-li tohoto oznámení opomenuto, není poštovní úřad šekový odpověden za škodu, jež vznikne tím, že mu změny ty nebyly známy.

Poštovní úřad šekový neručí konečně za včasné zapsání vkladů na kontech a za včasné provedení příkazů, jež mu šeky byly uděleny.

Poštovní úřad šekový uschovává účty, doklady a spisy tři roky; k reklamacím o vkladech, poukazech, výplatách, výpočtech úroků a poplatků atd., může býti tudíž hleděno, budou-li do této lhůty podány.

§ 3.

V čele poštovního úřadu šekového stojí prezident. Tento jest podřízen ministru pošt a telegrafů, který vykonává nad činností poštovního úřadu šekového nejvyšší dozor. Náměstkem prezidenta jest viceprezident poštovního úřadu šekového.

Okruh působnosti prezidenta a jeho náměstka, jich poměr ke správě poštovní organizace poštovního úřadu šekového atd. stanoví se zároveň zvláštním řádem. Složení a působnost Příloha

poradního sboru poštovního úřadu šekového stanovena jest statutem.

§ 4.

Jako platební poštovního úřadu šekového v Praze působí poštovní úřady v území československého státu, přijímající pro poštovní šekový úřad vklady na složenky a konající na účet poštovního úřadu šekové výplaty. Kromě toho obstarávají i jinaké úkony, které s činností poštovního úřadu šekového souvisí.

Tento služební obor poštovních úřadů je částí poštovního provozu, a platí pro něj všechna dosavadní ustanovení pro službu poštovní spořitelny a ostatní předpisy poštovní.

Jmenovitě s penězi, jež byly vloženy na účet poštovního úřadu šekového, nakládají poštovní úřady tak, jako s penězi přijatými pro správu poštovní. Jsou-li postrádatelné, skládají je poštovní úřady zvláště k tomu zmocněné spolu s penězi ostatními u Bankovního úřadu ministerstva financí na žirové konto poštovního úřadu šekového.

Všeobecné předpisy o zachovávaní služebního tajemství platí i pro působnost poštovních úřadů jako plateben poštovního úřadu šekového.

V této působnosti jsou poštovní úřady podřízeny šekovému úřadu přímo a jsou povinny příkazů jeho dbáti tak pečlivě jako příkazů nadřízeného poštovního ředitelství.

Poštovní úřady jsou jako platební poštovního úřadu šekového rozděleny ve skupiny, které se zásadně mají shodovati se správními obvody jednotlivých poštovních ředitelství.

Skupiny ty určí poštovní úřad šekový v dohodě s ministerstvem pošt a telegrafů. Dosavadní rozdělení zůstává až na dále v platnosti.

§ 5.

Dohled nad činností poštovních úřadů jakožto plateben poštovního úřadu šekového vykonávají poštovní ředitelství.

Poštovní úřad šekový obrací se v záležitostech služby své na poštovní ředitelství dopisy. Poštovní ředitelství jsou povinna, všem žádostem poštovního úřadu šekového vyhověti, mohou však proti nim učiniti rozklad ministerstvu pošt a telegrafů. Není-li rozklad ten důvodný, jsou poštovní ředitelství odpovědna za to, vzejde-li z toho poštovnímu úřadu šekovému újma. Dozorčí úředníci poštovních ředitelství mají právo dožadovati se u poštovního úřadu šekového zpráv o činnosti poštovních úřadů, a je-li nebezpečí v prodlení, oznamují své poznatky o činnosti této poštovnímu úřadu šekovému přímo.

§ 6.

Revisi účtů poštovních úřadů o službě šekové provádí poštovní úřad šekový samostatně a

dává účetní výtky poštovním úřadům prostřednictvím poštovních ředitelství.

Poštovní úřady jsou povinny, výtky tyto uznati, mohou však do 10 dnů podati proti nim nadřízenému ředitelství námitky.

§ 7.

Poštovní úřad šekový sestavuje 7., 14., 21. a posledního každého měsíce výkazy o tom, kolik poštovní úřady za uplynulou dobu pro poštovní úřad šekový přijaly, kolik na účet poštovního úřadu šekového vyplatily a kolik složily na jeho žirové konto u Bankovního úřadu ministerstva financí.

Složily-li poštovní úřady na žirové konto poštovního úřadu šekového částku větší, než jaká úřadu šekovému náleží, poukáže poštovní úřad šekový rozdíl ústřední státní pokladně pro poštovní správu.

Výkazy bude poštovní úřad šekový předkládati ministru pošt nejdéle třetí den po zmíněných lhůtách a výkaz za dobu od 22. do konce měsíce nejdéle třetí den měsíce následujícího. Účtárna ministerstva pošt a telegrafů bude mít výkazy ty v patrnosti.

Na základě účtů poštovních úřadů sestaví poštovní úřad šekový měsíčně výkazy příjmů a vydání podle jednotlivých ředitelství a zašle je ministerské účtárně. Ta je srovná s přehledy, jež dodaly účtárny poštovních ředitelství, provede konečné sčítování a zašle je poštovnímu úřadu šekovému k uznání.

Zálohy, které poštovní správa dala poštovnímu úřadu šekovému k úhradě schodku, který by vznikl tím, že výnos nestačil ani k zúročení vkladů ani k náhradě nákladů zařizovacích a správních, budou sčítovány zvláště.

§ 8.

Sčítování za dobu od 20. listopadu 1918 až do konce června 1919 provede se zvláště, a poštovní správa překáže poštovnímu úřadu šekovému dlužný zůstatek na jeho konto u Bankovního úřadu ministerstva financí.

§ 9.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1919 a provedení jeho přísluší ministru pošt a telegrafů.

Tusar v. r.

Švehla v. r.

Dr. Veselý v. r.

Staněk v. r.

Hampl v. r.

Stříbrný v. r.

Dr. Horáček v. r.

Habrman v. r.

Prášek v. r.

Dr. Heidler v. r.

Houdek v. r.

Organisační řád.

(Základní ustanovení.)

§ 1.

Poštovní úřad šekový jest státní úřad, náležející do oboru poštovní správy a podřízený přímo ministru pošt a telegrafů. V čele poštovního úřadu šekového jest prezident poštovního úřadu šekového, jeho náměstkem viceprezident poštovního úřadu šekového. Správu poštovního úřadu šekového vykonává administrativní oddělení, jemuž přidělen jest pomocný úřad. Šekový úřad má dále svoji samostatnou pokladnu, hlavní účtárnu a hospodářský úřad. Vlastní provozní službu konají provozní (kontrolní a účetní) oddělení. Působnost jednotlivých oddělení poštovního úřadu šekového vymezena jest jednacím a služebním řádem.

Hlavní účtárna jest samostatný účetní orgán šekového úřadu a jako takový jest odpovědna za účetní záležitosti poštovního úřadu šekového.

Poštovní úřad šekový má svůj vlastní personál administrativní, účetní a provozní, který jest podřízen přednostovi poštovního úřadu šekového. Pro personál ten platí ustanovení služební pragmatiky pro státní zaměstnance, pokud se týče nařízení ministra pošt a telegrafů, jimiž se upravují služební a platové poměry jednotlivých kategorií tohoto personálu.

Zaměstnanci poštovního úřadu šekového jsou jmenovitě povinni zachovávat obchodní a úřední tajemství a jest jim zapovězeno činiti sdělení třetím osobám kromě představených o jménu vkladatelů, vplacených a vyplacených obnosech nebo o výši vkladů.

§ 2.

Poštovní úřad šekový zastupuje pravoplatně prezident. Prezident obstarává veškeré záležitosti poštovnímu úřadu šekovému podle zákona příslušející, jest odpověden v okruhu své vymezené působnosti za správu úřadů a odpovídá také, pokud jednotlivé záležitosti sám nevykonává, za správný výkon služby orgány k tomu povolanými.

Prezident spravuje úřad samostatně, pokud si jednotlivé záležitosti nevyhradil ministr pošt

a telegrafů k vlastnímu rozhodnutí. Nařízení v záležitostech ministru vyhrazených mohou býti vydána pouze jeho jménem. Prezident podává zprávy přímo ministru pošt a telegrafů.

Příslušné výnosy, opatření a ostatní spisy podepisuje prezident nebo jeho náměstek.

Viceprezident zastupuje presidenta v jeho nepřítomnosti. Viceprezident rozhoduje o všech záležitostech jemu presidentem přikázaných, odpovídá za jejich řádné provedení a podepisuje v tomto případě sám příslušné spisy, vyhlášky a pod.

§ 3.

Schválení ministrovu jsou vyhrazeny tyto záležitosti:

1. Organizace poštovního úřadu šekového a stanovení stavu personálu a jeho požitků.

2. Instrukce poštovním úřadům o výkonu služby pro poštovní úřad šekový.

3. Statut poradního sboru a jeho jednací řád.

4. Jednací a služební řád poštovního úřadu šekového.

5. Přijímání a jmenování administrativních úředníků.

6. Jmenování úřednictva do VII. a VIII. hodnostní třídy a návrhy na jmenování úřednictva do tříd vyšších.

7. Návrh státního rozpočtu pro poštovní úřad šekový a roční účetní uzávěrky, dále výroční zpráva.

8. Stanovení výše tantiémy z výtěžku pro personál.

9. Povolování peněžitých odměn a výpomocí personálu v jednotlivých případech, převyšující-li obnos 300 K.

10. Povolení dovolené presidentovi a vicepresidentovi, jakož i ostatnímu personálu, pokud jde o delší dovolenou než 6 týdnů.

11. Rozhodování o záležitostech, jež si ministr zvláště vyhradí, jakož i o věcech zásadní důležitosti, jako na př. o věcech jazykových.

Statut pro poradní sbor poštovního úřadu šekového.

§ 1.

Poradní sbor poštovního úřadu šekového zřizuje se na základě zákona o zřízení poštovních úřadů šekových.

§ 2.

Poradní sbor se skládá z předsedy, jímž jest podle zákona ministr pošt a telegrafů, a z 18 členů, a to:

1. Z 9 odborníků z kruhů živnostenských, obchodních, průmyslových a zemědělských, jmenovaných ministrem pošt a telegrafů, po dohodě se účastněnými ministerstvy.

2. Ze 7 aktivních státních úředníků, jmenovaných rovněž ministrem pošt a telegrafů, po dohodě se účastněnými ministerstvy.

3. Z přednosty poštovního úřadu šekového nebo jeho zástupce a jednoho dalšího úředníka šekového úřadu.

Členy ad 1. uvedené povolává ministr z těchto kruhů:

z bankovních	1 člena,
z peněžních družstev živnostenských	1 „
z dělnických družstev peněžních	1 „
z hospodářských družstev peněžních (Raiffeisenek)	1 „
z Úrazové pojišťovny dělnické	1 „
z kruhů průmyslových	1 „
z kruhů obchodních	1 „
z kruhů zemědělských	1 „
z konsumních družstev dělnických	1 „

Členy ad 2. uvedené jmenuje ministr takto:

z ministerstva pošt a telegrafů	2 členy,
z ministerstva financí	2 členy,
z ministerstva obchodu	1 člena,
z ministerstva zemědělství	1 člena,
z ministerstva železnic	1 člena.

§ 3.

Zemřelí nebo jinak odstupující členové nahradí se dodatečným jmenováním.

§ 4.

Členy poradního sboru mohou se státi pouze osoby, jež jsou podle platného volebního řádu volitelné do sboru zákonodárného. Členové, kteří během svojí funkce ztratili právo volitelnosti, pokládají se za vyloučené.

§ 5.

Poradní sbor zasedá na pozvání předsedy. Je-li předseda zaneprázdněn, jmenuje svého zástupce.

§ 6.

Pravidelná výroční schůze koná se po se-stavení rozvahy poštovního úřadu šekového.

Kromě toho schází se poradní sbor vždy tehdy, odůvodní-li to přednosta poštovního úřadu šekového naléhavou potřebou, nebo žádá-li o to nejméně 6 členů poradního sboru. O žádosti přednosty poštovního úřadu šekového nebo členů poradního sboru za svolání poradního sboru rozhoduje ministr pošt a telegrafů. Na pozvání předsedy mohou býti ku schůzím přizváni odborníci z ministerstva pošt a telegrafů nebo i z jiných kruhů, avšak bez práva hlasovacího.

§ 7.

Členové, kteří nejsou státními úředníky, skládají slib do rukou ministra pošt a telegrafů. Úřad přisídícího poradního sboru jest úřadem čestným. O tom, mají-li býti výlohy spojené s prešencí členům poradního sboru nahrazeny, rozhodne sbor sám.

Členové, bydlící mimo Velkou Prahu, mají nárok na diety a cestovné.

§ 8.

Poradní sbor se usnází:

1. O rozšíření nebo zúžení činnosti vzhledem k působnosti zákonem vymezené;
2. o stanovení výše kmenových vkladů;
3. o vybírání poplatků od majetníků kont;
4. o výši úrokové míry;
5. o způsobech ukládacích.

Poradní sbor má kromě toho právo nahlížeti do knih a účtů poštovního úřadu šekového a žádati přednostu za podání zprávy o stavu a hospodaření úřadu. Poradní sbor podává také buď na vybídnutí ministra neb z vlastního popudu posudky o případném zlepšení hospodářství poštovního úřadu šekového.

§ 9.

Poradní sbor usnází se jednoduchou většinou hlasů přítomných ku hlasování oprávněných členů. Při rovnosti hlasů rozhodne hlas předsedy.

K pravoplatnému usnášení třeba je přítomnosti aspoň osmi členů kromě předsedy.

O usneseních vede se protokol, jež předkládá přednosta ministru. Přednost je oprávněn v daném případě dáti protokolovati svoje záporné votum a odůvodniti je zvláštním podáním.

§ 10.

Poradní sbor usnese se o svém vlastním jednacím řádě, jenž však podléhá ministrovu schválení.